

EESTI KONJUNKTUURIINSTITUUT

ESTONIAN INSTITUTE OF ECONOMIC RESEARCH

Rävala 6 19080 Tallinn Estonia tel +372 681 4650 fax +372 667 8399 E-mail eki@ki.ee

Turistide alkoholi ostumahu uuring

Tallinn
Detsember 2004

Töö tellija on Põllumajandusministeerium.

Vastutavad täitjad: Liina Ernits, Pille Liivaauk

Eesti Konjunkturiinstituut

Rävala 6 19080 Tallinn

tel 681 4650

e-mail: eki@ki.ee

<http://www.ki.ee>

Copyright © Eesti Konjunkturiinstituut

Sisukord

Sissejuhatus	4
Turistide osakaal alkoholi müügikäibes	5
Turistide alkoholiostude maht ja struktuur	7
Enamostetud alkoholibrändid.....	9
Alkoholsete jookide tarbimisuuringutest Soomes ja Rootsis.....	13
Kokkuvõte	16

Sissejuhatus

Töö **eesmärgiks** on anda hinnang turistide poolt ostetud alkoholsete jookide mahule ja ise-loomustada selle trendi põhilistes Eesti turismipiirkondades. Kooskõlastatult tellijaga olid töö ülesanneteks:

- leida kui suure osa moodustavad turistide ostud alkoholi müügikäibest ja tarbimisest;
- kuidas on turistide alkoholsete jookide ostud ajas muutunud;
- millised on turistide poolt enamostetud alkoholsete jookide brändid.

Töös on kasutatud EAS Turismiarengukeskuse, ESA majutuste statistikat, tollistatistikat, aktsiisimaksude laekumise statistikat, EKI poolt läbi viidud alkoholikaupluste juhatajate/spetsialistide küsitlust, Rootsi SoRAD-i ja Soome STAKES-i tehtud põhjalikke alkoholsete jookide tarbimis- ja turistide alkoholi sisseveo uuringuid. EKI viis küsitluse läbi 2004. aasta oktoobris 14-s Tallinna kesk- ja vanalinna ning sadamapiirkonna alkoholi- ja toidukaupluses intervjuude vormis.

Töö on 16-l leheküljel.

Kokkuvõte

Antud uuring on kolmas ühtse metoodika alusel tehtud analüüs. Järjekordselt tuleb aga tõdeda, et statistiline andmestik selle valdkonna kohta on äärmiselt puudulik ja sellel aastal veelgi lünklikumaks muutunud. Peale Eesti liitumist Euroopa Liiduga ei fikseerita enam Eesti piiriületusi EL riikidest saabuvate reisijate kohta. Välisküllastajate arvu määramiseks oli kasutada üksnes majutusstatistika ja eelmise aasta veel täielikud piiriületusearvud.

EAS Turismiarenduskeskuse ja Eesti Panga poolt iga-aastaselt teostatavaid turistide küsitlusi viiakse läbi andmete saamiseks turistidega sissetoodava valuuta, turismiteenuste kasutamise, turistide rahulolu jms kohta, kuid turistide kulutuste osa (sh ka alkoholi-tubakatoodete ostukulude suurus) pole senini analüüsitud ning küsitluslehe vormi ja metoodikat edasi arendatud. Kuluste osas on antud küsitlusinfo lünklik ning ebapiisavalt struktureeritud, kuid see on ainuke info, mis momendil Eestis turistide kulutuste kohta eksisteerib. EKI poolt hinnatud välisküllastajate alkoholsete jookide ostumahtusid siseturul ja laevadel on võrreldud Soome ja Rootsi uuringutega reisidelt kaasa toodud kogustega, mis moodustavad põhiosa turistide poolt Eestist välja viidavast alkoholist. Võrdlusvõimalused nimetatud uuringutega tõstavad antud uurimistulemuste usaldusväarsust.

Väga põhjalikult tehtud Soome ja Rootsi alkoholitarbimise uuringud peaksid olema heaks suunanäitajaks ka Eesti alkoholitarbimise uuringutele, eelkõige aga riikliku initsiatiivi näitamiseks nende uuringute vajalikkusest ja selle riigile väga olulise kauba statistilise andmebaasi täiustamiseks.

2004. aastal on Eestis majutatud välisküllastajate arv 8 kuu andmetel suurenenud 30% ning hinnanguliselt ületab 2004. aastal Eestisse saabuvate välisküllastajate arv 4 miljoni piiri. Soomest saabunud küllastajate arv kasvab üle 7%, samas on kõigist teistest riikidest saabujate arv

kasvanud tunduvalt kiiremini. Soomlased ostavad peamise osa välisküllastajate poolt Eestist kaasa ostetud alkoholsetest jookidest. Peale Eesti liitumist Euroopa Liiduga on Soomes vähenenud tollipiirangud alkoholsete jookide sisseveole ning soomlaste poolt Eestist kaasa ostetud alkoholsete jookide ostumahud on mitme joogi osas suurendanud üle 2 korra. Kaupluste müügis on välisküllastajate keskmised ostukogused suurenenud ligi 2 korda. Sel aastal suurenevad välisküllastajate kulutused alkoholsetele jookidele 73%, ulatudes 222 kroonini keskmiselt ühe küllastaja kohta (2003.a - 127 kr).

Eesti siseturult välisküllastajate poolt ostetavate alkoholsete jookide kogus arvestatuna 100%-lises alkoholis ulatub tänavu kauplustes ja laevadel müügiga kokku 4 miljoni liitrini, mille arvel väheneb Eesti elanike alkoholitarbimine keskmiselt 3,55 liitri võrra ühe täiskasvanud elaniku kohta. Sealhulgas kauplustes müügi arvelt 2,31 liitrit (2003.a – 1,2 liiter) ja laevadel müügi arvelt 1,24 liitrit. Alkoholsete jookide jaekäibest moodustavad välisküllastajate alkoholiostud ligikaudu 23%, ulatudes 890-900 miljoni kroonini, millest ligi pool kulutatakse viina ostmiseks.